

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Főfőszerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	---

Törvényes alap.

Debreczen, március 23.

A hétfői förtelmes merényletek nyomán támadt főháborodás után egészen háttérbe szorult az a kérdés, hogy tulajdonképpen miért is állottak elő a Zakarias-féle alakok teljes vadállati mivoltukban? Az nem szorult még bizonyításra sem, hogy a mandátum elvesztése fölötti düh tette őket banditákká. Ők azonban egyebet hoznak föl a mentességükre. Hát bebizonyítjuk, hogy még az ő mentességükben sincs, de csak egy szemernyi igazuk sem.

Az 1867. évi X. törvénycikk tudvalevően a királynak másképpen nem korlátozott fölölzetési és elnapolási jogát ahhoz a föltételhez köti, hogy amennyiben előbb történik az, hogy sem „a befejezett számadások beadása és a jövő évi költségvetésnek előterjesztése a miniszterium által teljesített és az országgyűlésen e tárgyak iránt határozat hozható voltna: az országgyűlés még azon év folytán és pedig oly időben összehívandó, hogy mind a befejezett számadások, mind a jövő évi költségvetés az évek végéig országgyűlésileg tárgyalathassanak“.

Közhely, hogy rendelkezésre azért volt szükség, nehogy a korona az országgyűlés budget-jogának gyakorlását az év vége felé lehetetlenné tegye. A miből

az is következik, hogy a koronának minden oly eljárása az alkotmányosság lényegét sérti, ami a budget-jog gyakorlását nehezíti, ellenben minden oly királyi joggyakorlás kifogástalan, ami azt nem nehezíti, vagy éppen előmozdítja.

Már most az 1909. év végén a koalíciónak bő alkalma volt ezt a budget-jogot gyakorolni, de annyira nem gyakorolta, hogy maga a „nemzeti“ kormány sem törődött vele, sőt december 28-án a képviselőház magát elnapolva, maga vitte bele az országot az *ex-lex-be*. A király azonban resp. kította a törvényt és az elmúlt évben *nem oszlatta föl* a képviselőházat. Ezzel tehát az 1867. évi X. törvénycikknek a király *eleget tett*.

Az új *ex-lex-en* visszamenőleg, a törvény szavának elcsavarásával természetesen nem lehet az 1909. évi állapotot alapul venni. Hszen azt alapul véve, a király egyáltalán *soha többé nem gyakorolhatná törvényes jogát, ha a t. obstrukciónak ez nem volna inyére*.

Amikor januárban a király két hónapra csak elnapolta az országgyűlést, maguk Justhék is azt mondták, hogy föl kell oszlattani az országgyűlést, mivel a fölölzetéstől és az új képviselőháztól már igenis várni lehet, hogy végre — elkésve — foglalkozhat a folyó évi budgettel is. A fölölzetést maguk Justhék is alkotmányos expediensnek vallották. Most pedig ugyanaz vadította meg

őket, amit ők két hónap előtt az alkotmányra maguk is kedvezőnek és helyesebbnek nyíltan hirdettek, amint hogy az is. Ime tehát hétfőn a *maguk jobb meggyőződése ellenére vadultak meg*.

Az ember már nem tudná, mit gondoljon, ha négy esztendőn át meg nem tanulta volna, hogy ezek az emberek úgy hazudnak össze-vissza, amint éppen a pillanatnyi érdek magával nozza.

Harc a mandátumért.

Justhék és Kossuthék kooperációja.

Képviselőválasztási mozgalmak.

Az országgyűlésnek tegnap történt fölölzetésével országsszerte teljes erővel megindultak a képviselőválasztási mozgalmak. Már eddig is több helyen megtörténtek a jelölések, de a szervezkedés munkája csak most kezdődik igazán. A kormány ma minisztertanácsot tartott, de ezen nem foglalkoztak a választások ügyével, csupán folyó ügyeket intéztek el. Legújabb híreink a választási kieshadjáratról itt következnek:

A fővárosban.

II. kerület. Viziváros. A második kerülethez tartozó fővárosi bizottsági tagok tegnap este értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy *Lendl Adolf* drnak, a

— A bíróság majd tudni fogja a kötelességét!

— Ez a cikk élethalál kérdés mindkettőnkre nézve... En nem tréfálok... Ez kivül, sőt fölötte áll minden bíróságnak... Irja meg, mondom, a műkritikáját uram, ha kedves az élete!... Nos papirt, tollat elő!... A címe: „Egy lángész megnyilatkozása“ lesz.

A Leribois tolla belemártódott a tintába s aztán serceggett, közben hideg verejték verte ki a halántékait, különösen, mikor a megdöbbentő idegen nagyot ütött öklével az íróasztalra.

Fel is ugrott az asztal mellől s félénken jegyezte meg:

— Ah, uram, ez nagyon rossz tréfa!

— Semmi rossz tréfa! — kiáltott rá a festő. — Csak üljön vissza a helyére. Itt em ajtót, sem aolákat nem fog kinyitni! Ugyan igaz, minthogy ime, itt van ez a jó revolver. El vagyok szárvá mindenre!

— Ez rut zsarolás, uram! — mondta Leribois.

Mindazonáltal leült s két óra hosszat, hóhőriáának a diktálása után frázist frázisra hamozott, hogy biz osítsa a diadalt ennek „A festő“-nek, akiről nem tudott semmit, csupán a vakmerőségét ismerte.

Es ez a revolvere kékas acélosóvével,

A festő.

Irta: **Emile Maclair.**

Leribois, a híres műkritikus íróasztala fölé hajolva dolgozott legújabb munkáján, mely jelentékenyen öregíteni volt hivatva már is országsszerte megállapított hírnevét, általánosan elismert tekintélyét.

— Egy ur van itt, nyitott be hozzá hirtelen a cseléd. Azt mondta, mondjam meg, hogy ő a festő s beszélni akar a nagyságos urral.

— Micsoda festő? En nem fogadok senkit! — mondta Leribois.

Két erős keztyűs kéz lökte félre a cselédleányt, mint könnyű pelyhet s egy nagy vállas ember, nagyon is egyéni eleganciával öltözötten lépett be e szavakkal:

— A festő vagyok!

A hangja nem közönséges brutalitást árukt el s ugyancsak megijesztette a tudost. Mikor pedig a jövevény még az ajtót is kucscsal bezárta, nyug. alánul ugrott fel üd helyéből s egész lenye kérdeznél látszott a különös embert, ki így kezdte:

— Uram, én nem szeretek macskát zsákban árukt. Láta ugy-e, hogy ráfordítottam a zárban a kulcsot. Nos, meg akarom előzni, hogy holnap lerántsa, befekettse a

Szalomban kiállított műveimet, mint ahogy ostoba, tudatlan kritikáival tenni szokta. Ez a jövetelem celja!

— Az ön hangja... az ön megengedhetlen hangja...

— Ön, már kritizál is ön! — mondta szelid szemrehányással az idegen, miközben előkelően dörzsölgette a kezét.

Leribois nem minden keserűség nélkül hasonlította össze a saját vézna természetével a tagbaszakadt nyers alakkal.

— Így há! — folytatta a különös ember szelidnek látszani akaró hangon — zavartalanul maradhaunk; ön, hogy hallja; én, hogy beszéljek. „A festő“, én ezt a nevet szeretem használni s ezzel jegyzem a festményeimet is. Ezt a nevet mesternek fogja ön magasztalni ingyenes cikkében, a melyet az én tolbamondasom után eszennel írni fog és amelyet együtt el fogunk vinni az ön hírlapjának a nyomdájába.

— En csak a saját lelkiismeretemnek engedelmekedem! — jelezte ki Leribois.

— Vagy meghal ön ma, vagy megírja a cikket az en diktálásom után és alakarítja nagyfontosságu aláírását. Ezt a cikket olvasni akarom holnap reggel az ön újságjában!

Steiner Sándor butorkereskedő
Debreczen Piac-u. 70.

Ajánlja a „mitroviczai“ fabutorgyárban készült: fűmör gőzölt Bük és Szilfa háló, ebédő és uri szoba berendezéseket
Kárpitos műhelyében készít a leggyorsrúbból a legfinomabbig minden — némű kárpitos munkát, javításokat vállal gyors szállításra. —

kerület nemzeti munkapárti jelöltjének érdekében kerületük munkapártja élére állanak. Az értekezletet 200 teritékes lakoma követte.

VI. kerület. Terézváros. A központi demokrata kor nagy deputációja tisztelettel tegnap Vázsonyi Vilmosnál, Leitner Adólt dr. pártelnök vezetése alatt. A küldöttség előbb születésnapja alkalmától köszöntötte Vázsonyit, majd felajánlotta neki a hatodik kerület jelöltségét. Vázsonyival szemben egyetlen párt sem állít jelöltet.

VII. kerület. Erzsébetváros. A hetedik kerületben a nemzeti munkapárt jelöltjének, Eötvös Károlynak a választási irodája már megkezdte működését és a kerület házain már nagy számmal lengenek az Eötvös-szászlók. Ugy Eötvös Károlyhoz, mint pártja irodájához a levelek tömege érkezik; köztük az Ehrlich-Morzsányi-párt oszlopos embereitől, akik mély felháborodással nyilatkoznak Ehrlich Gusztáv hálátlanságáról, azzal az Eötvös Károlylyal szemben, aki Ehrlichet, végleges letörése után, újból hatalmához segítette.

A vidéken.

Szabolcsmegye. Nyiregyházáról jelentik: Szabolcsmegyében a kormánypárt két kerületben föltétlenül állít jelöltet. Mindkét kerületben a 67-es párt nagy többségben van. Kisvárdán: Hrabovszky Guidó Justh-párti és dr. Jármay István Kossuth-párti jelölttel szemben Lipthay Béla nagybirtokos lép főmunkapárti programmal. — Nyirbátorban: Uray Miklós Justh-párti jelölttel szemben Károlyi Imre gróf a kormány jelöltje.

Szatmármegye. A nagykarolyi nemzeti munkapárt vasárnap alakul meg hivatalosan. Husvét vasárnap nagygyűlést tartanak, amelyen egyszerűen tiltakozni fognak a Justh-párti képviselők merénylete miatt és üdvöskölni fogják Kluen-Héderváry gróf miniszterelnököt és Serényi Béla gróf földmívelésügyi minisztert.

Már megint egyesülnek!

Ma újabb kísérlet történt a két függetlenségi párt egyesülése dolgában. Ma este ugyanis Kemény Árpád báró volt főispán és Szemere Miklós fölkeresették a Kossuth-pártban Kossuth Ferencet és Apponyi Albert grófot, akikkel körülbelül egy óra hosszat tanácskoztak. Erről a tárgyalásról ezeket hallottuk: Kemény Árpád báró a két függetlenségi pártnak legalább a választási dol-

gokban való egyetértését, vagyis inkább együttes működését óhajtja. Szemere Miklós pedig azt óhajtotta volna, hogy az ellenzék fogjok össze a választáson a kormánypárt ellen. A párt hajlandó is a kormánypárttal szemközt bizonyos fokig a szövetkezésre, de egyébként a kedv olyan, amely most minden egyesülést kizár. Szemere veti a Justh-pártnak, hogy sajtója állandóan támadja a Kossuth-pártot és kivált Kossuth Ferencet személyében is. De erős az ellenérzés a Justh-párt ellen a tegnapi képviselőházi események miatt is. A párt legtöbb tagja nem akar közösséget azokkal, akik a parlamentben büntetésekre vetemedtek.

A nagyerdei lakások bérlete.

Tizenegy ajánlat.

Debreczen város tanácsa a nagy erdei nyári lakásokra pályázatot hirdetett. A határidő tegnap járt le s a beadott ajánlatokat felbontották. Tizenegy ajánlat érkezett a városhoz, melyek a következők:

Székelly Ferenc kataszteri felmérési felügyelő a nyár folyamán Debreczenbe érkező három szögelt mérnök részére óhajtja kibérelni a 4. számú villának a Dobospavilion fele eszt lakást 450 koronáért, vagy a 2. számú villa emeleti lakását 400 koronáért.

Kernhoffer József a 2. számú villa észak felőli földszinti lakására tett ajánlatot 450 koronáért.

Vecsey Imre főjegyző a fürdőházban lévő lakására tett ajánlatot az eddigi 500 korona összegért.

Dóczy Emil a 2. számú villa emeleti lakás bérletére tett ajánlatot 360 koronáért.

Stern József a 4. számú villa keleti oldalán lévő lakásra 460 koronáért, esetleg ugyane villa északi részén lévő lakásra 480 koronáért.

Zoltán Herman a 4. számú villa északi oldalán lévő lakásért 520 koronát ajánl föl.

Özv. Tóth Béláné az 1. számú villa emeleti lakását bérelné 400 koronáért.

Szántó Győző a 2. számú villa déli oldalán lévő lakásért 500 koronás ajánlatot tett.

Kovács Kálmán a 3. számú villa I. emeleti oldali lakásért 220 koronát ajánlotta föl.

Tóth Imre a fürdőházban lévő délnyugati sarok szobáért 200 koronát, ugyanott folyosóra nyíló udvari szobáért 100 koronát ajánlott.

Három lakásra nem érkezett be ajánlat. A város tanácsa legközelebbi ülésén fog az ajánlatok felett dönteni.

Az Arpad-téri templom.

Döntés a tervek fölött.

A presbiterium állása.

A református egyház presbiteriuma ma délután ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya az Arpad-téri templom építésére beérkezett tervek felett hozandó döntés volt. Az egyháztanács nagytöbbsége magáévá tette a parochiális bizottság javaslatát s a kivitelre a „Praedestinatio” című tervet, mint a relativ legjobbat fogadta el bizonyos módosítások eszközésével. A jelíges levél felbontásánál kitűnt, hogy ennek a tervnek a készítője: Tóásó Pál, budapesti építész.

A gyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

A gyűlést késsel három óra után nyitotta meg Dicsőfi József lelkészeink. Világi részről Vecsey Imre helyettes főgondnok elnökölt. A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után Polgár József új presbyter letette az esküt.

Májd Somogyi Pál főjegyző felolvasta a parochiális bizottság javaslatát az Arpad-téren építendő templomra hirdetett pályázat eredményéről. A szakértők egyetlen pályatervet sem találtak kifogástalannak, mégis, mint relativ legjobbat, a „Praedestinatio” jelígejű pályaművet ajánlják a kivitelre való elfogadásra, de csak bizonyos átalakítások eszközésével. Második helyen a „Bizzatok az Urban”, harmadik helyen a „Református”, negyedik helyen pedig a „Fehér csillag vörös mezőben” című terveket ajánlották.

Hosszas vita indult meg ezután, amelyben részt vettek Dicsőfi József, Juhász Ignác, Márton Imre, akik az előadói javaslat mellett foglaltak állást, míg Vecsey Imre

ébenfa agyával játszadovva diktált folyékonyan a diványról, melyen hanyagul nyugtózott végig.

— Eennyi az egész, kedves mester! — mondta végre. — ... Láthatja, hogy nem a tengert kellett önnek kiinni! Irja alá, kérem ... és adja ide, hadd olvassam át ... Oh, ne vágjon olyan szomorú arcot! ... Egy jó ocselkedet olyan nagy megerőltetésbe kerül, mi a szépség!

A revolveres ember két mulhatatlan javítást mondott szükségesnek. Lerobois engedelmesen korigált. Azután még egy levelet kellett írnia, melyben kérte a lap szerkesztőjét, hogy adja ki még ma ezt a roppant fontos cikket, melyet személyesen vitt volna el neki, ha hirtelen rosszuléte a szobájához nem kötné.

— Ez kissé sok! — tiltakozott Lerobois.

— Az ön cselédje elviszi tüstént az iratokat a szerkesztőségbe, kedves kitűnő mester, mondta zavartalanul a festő. Szólítsa be a lányt ... Nos ... egy kis bátorság! ... És mindenkiféle egyetlen fölöslegesszót se!

Amint a cselédleány, kinek ajtót nyitott, elment a cikkel meg a levéllel, a festő oda lépett az áldozatához, mint nyájas vigasztaló.

— És most ... fogadja el ezt a kétezre frankos bankjegyet!

— Ezt a két! ...

— Ismerem az ön becsületességét. Lerobois. Nem mindig megvesztegethető, aki szeretne az lenni ... És ön az lehetne.

— Nem vagyok az!

— Az emberek az ellenkezőt mondják ... de „az emberek”, az senki! ... Ez a két ezres az én hálámnak záloga és nem vásári ár, melytől úgy az én, mint az ön méltósága visszaborzadna ... Hála Istennek, mester, láttam önt mosolyogni! ... Ne tiltakozzék! Egy utolsó szót ... és távozzom ... Kedves Lerobois, tizeszer frank fogja a hálámat önnek kifejezni a második cikk után, melyet „A festő”-ről fog írni és pedig azt már szabadon, tele lelkesedéssel a rémület helyeit, melylyel elég udvariatlan voltam önt most elítélteni ... Semmi nehezítés! Kezet ide!

Lerobois megszorította a kezét, mely megöhlhetne volna és meggazdagította száz arannyal.

A különös vendég ezzel távozott.

A művészvilágban nem állítanak kétezre frankos töröket. Azért is lehetett olvasni egy nagyon elterjedt újság hasábjain husz festménynek a leírását, melyek „A festő”-vel voltak jegyezve, melyek a legnagyobb régi mesterekhez méltók s melyek

mesteröket „a szépművészetek egének a zenitjére” emelik Leroboisnak, a kitűnő és szigorú kritikusnak a gazdag formulája szerint.

Roppant botrány lett a dologból, mert senki fia nem ismerte „A festő”-t. Hogy ellenőrizték a hízog véleményét, melyet róla egy, a magasztalásban fukar bíró mondott, az amateurok, a kereskedők, az arcképfestők, a tájkép- és állatfestők, a toll, a vészlat, a kréta, a vész, a kompasz emberei találkozókat adtak egymásnak a Szalonban, hol azonban egy árva fia sem volt látható a festményeknek, melyeket a Lerobois családhatatlan kritikája az egekig magasztalva leírt.

A dolog a Lerobois mindenhatóságába került, mely pedig már-már az Akadémiába juttatta őt. Nem lett volna annyira végzetes az eset, ha Lerobois nem látta volna viszont gyakorta álmában, mint ébren, a hatalmas termetű, despóta beszédű festőt, akiről márkacsul állította, hogy csodás festményei megvannak valahol, miután ő tanulmányozta azokat s rajzukat és festésüket a legszebb remekműveknél pompásabbnak találta.

A festő ilyenképen mythosszá alakult át ebben a Párisban, hol az átalakulások vilámgyorsan történnek, hogy megadják a szószátyárkodásnak az ő mindennapi szellemi kenyerét.

Üzletmagnagyobbitás miatt az összes árak rendkívül olcsón árusítatnak **Halmágyi divatáruházában**

és Biczó Gyula a „Református” jeligéjű pályamunka mellett emeltek szót.

Az elnök elrendelte a szavazást, amelynek az eredménye az lett, hogy a kivitelre a „Praedestinatio” jeligéjű, második helyen a „Református” jeligéjű, harmadik helyen pedig a „Fehér csillag vörös mezőben” jeligéjű terveket fogadták el. A jeligés levelek felbontásánál kitént, hogy a kivitelre elfogadott terv készítője Tóssó Pál budapesti építész, a második helyre méltatott pályamunka tervezője Borsos József debreczeni építész, míg a harmadik helyre jutott terv készítője Bobula János tudapesti építész. Borsos József és Bobula János egyenként 400—400 korona tiszteletdíjban részesülnek, Tóssó Pállal, a kivitelre elfogadott terv készítőjével pedig érintkezésbe lépnek, hogy pályamunkáján a szakértők által javasolt módosításokat eszközölje.

Az Eiső Takarékpénztár 100 koronát adományozott a szegénytanulók tanszerszükségeinek beszerzésére, amiért a presbyterium köszönetet mondott.

Több kisebb ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Debreczeni lófogatok.

— Hermann Ottó tanulmánya. —

Egyik legkitűnőbb magyar tudós: Hermann Ottó tanulmányt írt a debreczeni lófogatokról. Tanulmányában tüzetesen, a legkisebb részleteket is felfedve, magyarázva ismerteti az ősi Debreczen egyik legajátosabb vonását: lófogatait, talyigáit.

Va friss erővel dolgozó agg tudós a töle megszokott alaposággal, kedves, könnyed eladásmódban írta meg tanulmányát, át-szöve az ötletet, derűs sorokkal.

Debreczen város ötös fogatáról szólva írja a következőket:

„Ehhez a sajátos és remek fogathoz fűződik azután a múlt század ötvenes éveiből származó, ma már krónikus adoma, mely az ifju császárról, Debreczen város ötöséről és „parádés kocsisáról” szól. Az ifju fejedelem körutazásán meg akarta ismerni a Hortobágyot és a város ki is állította legrangosabb ötösét, azonmód kocsisát: ezen kívül pedig egy egész sort a népes kíséret számára. A város fogata a sor élén haladt, nehogy a felesleges ur porfelhőben járjon és ehhez képest szigorúan meg is volt bagyva a kocsisnak, hogy a kísérettől el ne szakadjon — no akkoron némi egyéb oknál fogva is. A parancshoz képest a kocsis idő-öl-idejre hátra nézett: vajjon győzi-e a kíséret? Ez a felesleges urnak felűnt. Megkérdezte tehát a kocsisától: mit jelent az a hátratekintgetés? A kocsis elmondta a parancsot, mire a feleség azt találta mondani: „Csak eresszed a lovakat, mert szeretem a gyors hajtást!” No hiszen nem is kellett annak a Basahalmon innen fogant szittvának egyéb! Kibontolta a „bakost”, hogy suhogója csakugy szisszent a lovak fölött. És ez elég volt, hogy a nemes állatok „sárkányröpülésre” fogják a menést, a mi a feleségnek igen nagyon tetszett. Egy darab idő múlva a kocsis megint körütnézett, mert valami furta az oldalát. Hát csak látja, hogy a kíséret porfelhője ott gomolyog hátul a szemhatáron. Villogó szemmel csak odafordul a fejedelemhez, kacsinat a jobb szemével s mondja: „Felséges uram! maradoz a nimet”. No, ez eddig van.

Felveszem az értekezés fonálát és úgy folytatom, hogy Debreczenben nem olyan könnyű ám a kutatás, mint a hogyan az emberek hiszik. Nagy és nehéz idők tanúságai zárkóztatták a civisek társadalmát. Egy szóval sem mondom, hogy nem szives, nem tisztességtudó ez az önérzetes, sőt büszke elem; de már bensőbb dolgaihoz mégis csak nehezen bocsátja közel azt, aki neki „jöttment”. Azután a dolog bonyodalma is, mert sok embernek készsége is, módja is kell ahhoz. Ide tehát szervezet kellett, amelyet

azután a debreczeni muzeum öre, önzetlenségénél fogva az intézet ritkasága, Zoltai Lajos alakított meg.”

Ezután sorra veszi a debreczeni lófogatok minden fajtáját s pontos leírás keretében ismerteti ezeket.

A sikerült tanulmányt a szerző a magyar nyelvtudományi társaságnak az elmúlt évben tartott utolsó, decemberi ülésén mutatta be általános tetszés mellett. A tanulmányt most egy ives füzet alakjában a Hornyánszky-cég izlésesen állította ki. A füzet címlapját a debreczeni taligás képe díszíti. A szöveget még két tábla a debreczeni lófogatok csoportjairól és a debreczeni fogatokról, továbbá négy szövegkép díszíti.

A nyári divat.

*

A hölgyek járása többé nem oly szabad és könnyed, mint volt azelőtt. Hiába! A divat istenasszonya sokat követel az ő papnőitől. Most azt kívánja, hogy a szoknya a térd körül szorosan húzódjék össze és ezáltal a lábnak nincs elég helye a kilépéshez. Ez már csak így van a szalonokban és a koroná egyaránt. No de legalább ma a mindenható divat nagykegyesen megengedi, hogy ugyanazt a ruhát viselhessek a sétához és a szalonokban. Szóval nem szükséges az eleganciához, hogy egész választék legyen az öltözékek közül. Az ékezetekhez, a színházakba, a látogatásokra, szóval minden alkalomhoz ugyanaz a ruha. A kivágott parádés ruhák fokozatosan tűnnek el. Az anyag sohasem lehet eléggé légy és simulékony. A színeknek meghatározatlanoknak és diszkrétnek, sőt sötét tónusúknak kell lenniük.

Szerencsés ujtásnak üdvözölhető a visszatérés a kurtá kabáthoz. Talán mégis igazuk van azoknak, akik nem kedvelik a hosszú redingót formát, amelyben a termet alig érvényesülhetett, amely szinte elrabolta az alak vonalait és amely a célszerű, de csunya angol utazókosztűmökre emlékeztetett. A kabátok ismét feszesebbek lettek. Sok orosz bluzszerű kabátokat is hordanak — széles, a deréket szorosan körülfogó, oldalvást begombolt bőrvél. A szín k dolgában megtalálható minden lehetséző zöld tónus és azonkívül a — sakkablák mintája: fekete-fehér, vagy kék-fehér.

Okos gondolat, hogy a bluzokat bársonyból, vagy a szoknyáival megegyező anyagból készítik. A bársony rendszerint csupán a mellig terjed, onnantán a nyakig hasonlatos színű szatint következik. A bluzok mind gombosak és a gallérok alacsonyok. A nyár remélhetőleg meghozza majd a kellemes hivatást.

Tehát a nyári kimenőruha a rövid kabátka lesz, amely formássá, könnyeddé, karcosvá teszi, megfiatalítja a termetet. Azonban szép számban megmaradnak a hosszú, méltóságos tartású köpenyek hívei is.

A karok az idén azt az elvet követelik, hogy varietas delectat: a változatosság gyönyörködtet. Ritka sokféleség mutatkozik itt és a sima formák idejüket multák. Szorosan a csuklónál végződnek a divatos karok. A csuklónál gyakran látható csipkészet, amely félkegytyű módjára borul a kézre. Ad vocem: csipke! A társasági és házi ruhákra a nyáron jóval több csipke kerül, mint bármikor.

A kalapok nemcsak a szélességben, de a magasságban is növekednek. Persze észrevehető a Chantecler hatása is. Tollak, tollak, tollak! Valóságos furorét csinált az a bóbíta, amelylyel a divatasszony, mint aranyfácántyúk a fejét befedi. A nyár divatos kalapokat „la faisane”-nak fogják hívni.

A hajviselésben mintha régi képek elevenednének meg. Sima, széles fonatokba fésülük a hajat és vagy egyszerűen rendezik

el, vagy pedig turbánszerűen a fej köré fektetik a fonatokat.

A divatban, akárcsak a gyógyszerészetben, egyformán vannak jó és rossz dolgok, (majd azt mondjuk mérgek.) Tessék hölgyeim csupán a jót választani!

Kihallgatások a merénylő képviselők bűnügyében.

— A trónörökös részvéte.

Héderváry a debreczeni munkapárthoz.

Fgyre erőteljesebb módon nyilatkozik meg az ország közönségének megbélyegző ítélete, mely a kormány tagjainak merénylőit sújtja. Az általános felháborodás súlyát már maga a Justh-párt is kezdi érezni s míg a merényletet követő eszén henccege vallott a párt szolidaritást a merénylőkkel, az elmúlt éjszaka már jónak látta egy mentegetőző jelentésnek a kiadását, amelyben igen enyhe szavakkal „helytelenít” banditagjainak bűncselekményeit. Ennek a kommunikének a célzata világos: a függetlenségi és 48-as Justh-párt szereténe is lemosni magáról a Zakariások munkája révén reátapadt vért, azonban arra is számít, hogy nagyszámu tagjainak becstelenségeiből tőkét kovácsoljon magának a választásokon, az alacsony értelmi fokon álló, kanász-virtusokkal ékeskedő polgártársak előtt. Ha nem ez volna a Justh-párt célja, már régen kilökte volna magából a bűnbanda tagjait, azonban mindmáig nem történt meg, annak dacára is, hogy ha egyéb nem is, de Putnoky Móric, Kállay Frigyes, Becsey Károly és Barcsay Andor kilépése figyelmeztette őket eme kötelességükre. Ez a magatartása a Justh-pártnak hiúsította meg a Kossuth-párttal való kooperálás legujabb tervét is. Mint az lapunk más helyén olvasható, a Kossuth-pártiak visszautasították Justhék újabb közlekedési ajánlatát azzal az indokolással, hogy olyan párttal, melyben büntetettek ülnek, nem működnek együtt.

A bűnügyi nyomozás ma kezdetét vette s már több tanut hallgattak ki. Megállapítást nyert a vallomásokból, hogy a már ismert képviselőkön kívül még mások ellen is nyomatékos gyanu forog fenn.

A megsebesült miniszterek állapota.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a mai éjszakát teljesen nyugodtan töltötte. Ma reggel meglátogatta őt Lumnitzert tanár, kimosta a sebet és konstataulta, hogy lát egyáltalán nem jelentkezett a csontháryagyuladással, amitől eleinte tartottak, semmi nyoma. Lumnitzert tanár azután új tapaszt tett a sebre s reméli, hogy a seb néhány nap múlva begyógyul. Héderváry gróf esütörtökön Hédervárra utazik a birtokára, ott tölti a husvéti ünnepeket és kedden tér vissza a fővárosba.

Serényi Bála gróf kereskedelemügyi miniszter szintén nyugodtan töltötte az elmúlt éjszakát, bár a szeme alatt levő seb még mindig igen nagy fájdalmat okoz. A beteg miniszter: ma a reggeli órákban Her-

Megnyilt Fehér J. új butornagyáruháza Feltűnő olcsó árak.
Hunyadi-utca 17.

telendy László volt főispán meglátogatta, a ki egy óra hosszáig időzött nála. Később mind a ketten elhajtattak a földművelésügyi minisztériumba, ahonnan Serényi gróf a minisztertanácsba ment. A földművelésügyi miniszter állapította iránt a király kabinetirodája is érdeklődött.

A trónörökös részvéte.

Ferenca Ferdinánd trónörökös ma a következő szövegű táviratot intézte Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökhöz:

A legnagyobb sajnálkozással értesülök Kegyelmességed megsebesüléséről. Remélem, egészsége rövidesen helyreáll és kérek hogylétéről értesítést.

Szíves üdvözléssel

FERENCZ FERDINÁND
királyi herceg.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök nyomban távirati választ küldött a trónörökösnek, mely halálával mondva köszönetet a részvétért s egyszersmind jelentést tett az állapotáról.

A miniszterelnök a debreczeni munkapárthoz.

Mint jelentettük, a debreczeni nemzeti munkapárt intéző bizottsága nevében Komlóssy Dezső elnök, még hétfőn délután, mielőtt a merényletről értesült, táviratilag tolmácsolta a miniszterelnöknek a debreczeni párhívek részvétét s a büntett által kiváltott folháborodását. A részvétáviratra ma érkezett meg a miniszterelnök válasza, mely így hangzik:

Komlóssy Dezső pártelnök

Debrecen.

Hálásan köszönöm a debreczeni munkapárt szíves részvétét.

Khuen-Héderváry.

Az első tanu-kihallgatások.

A merénylet ügyében megindított nyomozás során ma délelőtt kezdtek meg az első tanu-kihallgatásokat. Ma korán reggel Tóth János rendőrkapitány, a büntető osztály helyettes vezetője hivatali szobájában konferenciát tartott, amelyben megállapították, hogy kik fogják a kihallgatásokat eszközölni. A kihallgatásokkal megbízottak: Bartha Endre, Kórody Béla, Császár Pál dr., Császár Imre dr., Becker és Barna rendőrfőkapitányok. A tanu-kihallgatásokról a rendőrség nem ad a lapoknak közléseket, amiről természetesen is, mert az könnyen megbiúsíthatná a nyomozást. Mindazonáltal a következőket sikerült megtudnunk:

Az első tanu Verebényi Hugó dr. ügyvédjelölt volt, aki látta, hogy Polónyi Géza a gyorsírók asztalához ment, ott felkapott egy csomó irományt, a földre dobta és rátepett. Látta, hogy Zakariás János képviselő felkapott az asztalról egy ott heverő piros könyvet, majd fölgaskodott és határozottan célozva dobta egyenesen a miniszterelnök felé. A könyv talált és a miniszterelnök arcából nyomban kiserkedt a vér. A tanu szerint Serényi grófot Hoffmann Ottó sebezte meg.

Palmer Tibor ügyvédjelölt azt vallotta, hogy Markos Gyula képviselő dobta azt a könyvet, amely a miniszterelnök arcát megsebezte. Látta, hogy Zakariás János Se-

rényi Béla gróf felé dobott valami nehéz tárgyat. A kavargást Eitner Zsigmond csinálta.

Som Pál hírlapíró azt vallotta, hogy Markos Gyula dobta Héderváry gróf felé az asztalon heverő törvénykönyvet. Hoffmann Ottó is dobált. Emondja, hogy a Justh párti képviselők tudtak róla, hogy verekedés lesz az utolsó ülésen; erre vonatkozólag több hírlapírójárására hivatkozott, mint akik értesültek róla, hogy a Justh-párti tudott a merénylet előkészítéséről.

A délután folyamán kihallgatták Deutsch Simon dr. ügyvéd feleségét, aki a karatról nézte a bünbánda munkáját. Az ügyvédné elbeszélte, hogy látta, amint Zakariás János a miniszterelnökre könyvet dobott. Ő ugyan nem ismerte Zakariást, de a szomszédjától megkérdezte, hogy ki az, aki a miniszterelnökre könyvet dobott s az mondta neki, hogy Zakariás képviselő.

Tóth János rendőrkapitány ma délelőtt elhajtattott Jekelfalussy Lajos volt honvédelmi miniszterhez, mert azt hallotta, hogy ő is őriz egy sárgaréz tintatartó fedőlet. A rendőrkapitány ezt a tárgyat bünyelként lefoglalta.

Ezzel a mai kihallgatások véget értek. A bünös képviselőket szombatra fogják bevédeni.

SPORT.

A Debreczeni Tornaegyesület közgyűlése.

Tegnap este 6 órakor tartotta meg Magoss György dr. elnöklése alatt a Debreczeni Tornaegyesület 44-ik évi rendes közgyűlését. A sorrend első pontja a titkári jelentés volt: Radó dr. titkár ismertetette az egyesület múlt évi működését. Az 1909-ik év az egyesületnek eddigi legeredményesebb esztendeje volt. Versenyzői összesen 95 díjat nyertek; 27 első, 38 másodikat, 29 harmadik és 6 negyedik díjat. A díjak között volt 3 bajnokság, 5 egyéni és 3 csapat-versenyre kiűzött tiszteletdíj. Másodszor nyerte meg az egyesület kiűzött alella gárdája a Lótkovits Artúr által alapított nagy értékű műészi becű „Boesky-serleg” vandordíját. A D. T. E. az ország összes sportegyletei között az ötödik helyet foglalja el. Csak a főváros legtehetősebb egyletei, melyek atletikai versenyeztetésére igen nagy anyagi adozatot hozhatnak, tudtak házigyületemket megrendezni.

Beszámolt ezután a titkári jelentés részletesen az egyes szakosztályok működéséről. Különös népszerű volt az élet a tenisz és vívó osztályokban. Erős birkózó warda készül szorgalmasan az ideai versenyekre. A football lelkes hívei erős csapatot szerveztek, mely egész heten át nagy kitarással trenirozott a megvívandó mérkőzésekre.

A titkári jelentés beszámolt még ezután a múlt év folyamán tartott ülésekről, a taglétszám gyarapodásáról s az időközi változásokról és az egyesület halottjairól. A közgyűlés a titkári jelentés tudomásul vétele után elhatározta, hogy Debreczen sz. kir. város tanácsának jegyzőkönyvi köszönetet mond mindenkor áldozatkész támogatásáért. Rudolffy Imre emlékéért pedig jegyzőkönyvileg örökíti meg.

Ezúttal Kiss Kálmán pénztáros terjesztette elő az 1909. évi zárszámadást, melynek tudomásul vétele után megállapította a közgyűlés a szélesebb körű működésnek megfelelően összeállított folyó évi költségelőirányzatot. Megállapította a közgyűlés a D. A. A. C.-al kötendő egyezség feltételeit;

a versenyzők utiköltsége kiutalásánál követendő eljárást.

A megüresedett háznagyi tisztségre Hajnal Dezső dr.-t választotta meg a közgyűlés. Eután a közgyűlés az elnök elttetésével véget ért.

A husvétii football-match. A tornaegyesület football-szakosztálya legutóbbi igen sikerült trainingje után a legszebb reményekkel tekinthetünk a vasárnapi match elé. A csapat legerősebb része a hávéd és fedzősor, melyet áttörni az ellenfélnek nem kis munkája lesz. A védelem legjobb emberei: Istvánffy, Loska hávédék és a Tolnai-pár, fedezetek. A csapat-örösszeállítása szintén igen szép reményekre jogosít; különösen kiemelkedendő Markovics center, aki kitűnő klasszisu játékos. A csapat ezen összeállításban nyilvános matchen most fog először szerepelni s ha a papirformára adni lehet, e szereplése szép lesz. A közönség körében élénk érdeklődés mutatkozik a match iránt és nagyszámu jegy fogyott el már elővetelben.

Nagy tűz a Hatvan-utcában

A Neumann-féle festékgyár leégett.

Ma reggel hét óra után tűzriadalom verte fel a város nyugalma. Villámgyorsan terjedt el a hír, hogy a Hatvan utcában a Neumann-féle festékgyár lángokban áll s az egész utca tűzveszedelem fenyegeti a szeles időben. A rémes hírre mintegy kétezer ember csoportosult a festékgyár környékén s lábatlankodott a tűzoltóságok. A tűzveszedelemről a délután folyamán is terjesztett hírek különben tulzottak. A tüzet déire sikerült lokalizálni s ma már hozzáálltak a leégett helyiség felépítéséhez, illetve renoválásához.

A tüzről részletes tudósításuk alább következik:

(Reggel a gyárban.)

A Hatvan-utca 8. számú házban van Neumann Nándor festék- és zsiradék-gyára. Az irada és raktárhelyiségek a tágas udvarral oldalán vannak, a keresztépületben pedig a műhely és a melléképületek vannak. A munkások — mint rendszeren — ma is reggel hat órakor állottak munkába. A műhely nagytermében a főző-kazánban cipő-kenőcsök szuks ges lakkot főztek. Mar jó fé órája fűt a lakk az üstben s a műhely már megtelt gőzzel, mikor a szerencsétlenség keletkezett.

(Kiűt a tűz.)

A hatalmas kazán tele volt forró lakkal, midőn az izzó lakk kifolyt a kazánból s lobot vetett. A munkások jóformán észre sem vették még, hogy mi történt s a következő pillanatban már lángokban állott a műhely. Fullasztó füst terjedt mindenfelé; a lángok közben a padlásgerendákat is meggyújtották s a kéményen át már a szabad levegőre jutottak a lángnyelvek, amiknek ugyancsak jó táplálékot adott a műhely puma faanyaga s az erős reggeli szél.

A munkások a tűzriadalom első percében oltásra gondoltak, de csak hamar belátták, hogy tehetetlenek az egyre jobban terjedő tüzzel szemben. Az oltásra jóformán semmiféle eszköz nem állott a munkások rendelkezésére. Megkezdődött hát a mentési munka. A műhelyben felhalmozott nagymennyiségű festék és zsiradék-anyagot biztonságba helyezték s a berendezésből is megmentették ami menthető volt. A tűz pedig egyre terjedt a fetelepű épületeken s már lángban állott az egész keresztépület, mikor felhaogzott az utcán a rémes tűzkiáltás.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, FEUERSTEIN

Női blousokat legszebben tisztít

mosó intézete Piacz utca 63.

(Az oltás)

A tűz kiütések azonnal telefonon értesítették a gyárirodából a tűzoltóságot. Nemsokára ki is vonult a tűzoltóság *Publik* Ernő tűzoltóparancsnok vezetésével egy hatalmas gőzfecskendővel és sok viztartó kocsival. A rendőrség részéről *Ozory István* tb. rendőrkapitány jelent meg a tűzvész színhelyén, ahol néhány rendőr tartott rendet az összesereglett kíváncsiak között.

Megeresztették a vízugarakat minden oldalról s nemsokára biztonságban voltak a szomszédos épületek. A tüzet azonban csak három órai küzdelem munkával 11 órára sikerült lokalizálni. Tűzoltóink derék munkát végeztek. Oltás közben egy doboz terpentint felrobbant az égő rakétában s két tűzoltót könnyebben megsebesített.

Az új gőzfecskendő, mely a mai tűznél debütált: pompásan bevált.

(A kár.)

A tűzvész okozta kár meghaladja a 8 ezer koronát. A műhely nem volt biztosítva. A háznak csak kisebb részét képezi az elégett műhely és melléképületek, a nagyobb részt a bennéget vagy használhatatlanná vált festékanyagok, zsiradékok teszik. Ma délután híre kelt a városban, hogy a kár 15 20 ezer korona s hogy *Neumann Nándor* öngyilkosá lett.

Munkatársunk a kárra vonatkozó adatokat magától *Neumann Nándortól* szerezte s így egy csapásra megcáfolta a túlzott híreszteléseket.

A tűzvizsgálat megindult annak megállapítása végett, hogy kit terhel felelősség a tűz keletkezéséért.

Színház és Művészet

A színház műsora.

CSÜTÖRTÖK: *Luxemburg grófja*, operette. A) bérlet.

PÉNTEK: -- Nincs előadás. --

SZOMBAT: -- Nincs előadás. --

VASÁRNAP: Délután *Táncos huszárok*, operette, Mérsékelt helyárrakkal. Este *Ember tragédiája*, dráma. Kisbérlet.

HÉTFŐ: Délután *Elvált asszony*, operette. Mérsékelt helyárrakkal. Este *Mákvirág* Népszínmű. Ujdonosság. Bérletszűnet.

Pillangó kisasszony. (A színházi iroda jelentése.) Az idei évad egyik szenzációja kétségtelenül *Puccini* nagy operájának előadása lesz. Az összpórák már megkezdődtek e nagyszabású operából, mely ugyancsak erős próbára teszi énekes személyeinket. A szereplők különben a legnagyobb kedvvel készülnek e legújabb szép feladatokra, élükön *Zilahynéva*, ki a *Pillangó* kisasszony címszerepében szerepének számát gazdagítani fogja. — A főbb szerepeket *Zilahynén* kívül *Torma*, *Horváth*, *Bárdos I.*, *Gyöngyi J.*, *Kemény Árkosi* adják. Az igazgatóság ez előadásra a zenekart megerősíti.

Bánk bán Berlinben. *Katona József* hatalmas drámája, *Bank bán* nemsokára színpadra kerül Berlinben, *Vészi József* német fordításában. Az olvasópróbát tegnap tartották meg. A megrázó tragikum és a darab drámai ereje a jelenlévőkre hatalmas benyomást tettek. *Reinhardt* igazgató maga gondoskodott a darab rendezéséről. A címszerepet *Beregi Oszkár* fogja játszani, aki ebben a szerepében bucsuzik a német színpadtól és a berlini publikumtól. Ha még a berlinben fogják játszani a darabot, akkor *Reinhardték* a budapesti publikum előtt a Víg-színházban is adják *Bánk bán* német előadásban.

HIREK

— **A király husvétja.** Bécsből táv-iratozzák: A király ma reggel 8 órakor Amstettnen át *Wallseebe* utazott és ott fogja tölteni a husvétit ünnepet leányának, *Mária Valéria* főhercegnének családjában.

— **Ünnepi istentisztelet az ág. ev. templomban.** Nagypénteken délelőtt 10 órakor *Materny Lajos* főesperes végzi az istentiszteletet. A passió második része. Délután 3 órakor ima.

Husvét első napján d. e. 10 órakor *Materny Lajos* főesperes végzi az istentiszteletet. Délután 3 órakor *Oláh Károly* teológus prédikál.

Husvét második napján (hétfőn) délelőtt 10 órakor *Nikodemu Károly* papjelölt prédikál, délután 3 órakor ima.

Mind a három ünnepnapon urvacsozoszások lesz.

— **Debreczen képviselőválasztói.** A városházán hetek óta dolgozott a képviselőválasztókat összeíró küldöttség, hogy a jövő évi névjegyzék alapos munkálatait elkészítse. A választók összeírásának munkálatait tegnap délután fejezték be. A központi választmányt, mely a további lépéseket teszi meg a névjegyzék összeállítására nézve, a husvét ünnepén hívják össze.

— **Jogakadémiai tanárok a miniszterelnök előtt.** Ma délután tisztelget a miniszterelnök előtt a jogakadémiai tanárok küldöttsége, akik a jogakadémiai tanárok fizetéseinek rendezését, illetve javítását kérték a miniszterelnöktől. A küldöttséget, melyet *Domahidy Elemér* főispán vezetett a miniszterelnök elé, *Khuen gróf*, *Lukács László* és *Zichy János* gróf együtt fogadták.

— **Kinevezés.** *Domahidy Elemér Zöld* József közigazgatási gyakornokot tb. aljegyzővé nevezte ki. Az új aljegyző holnap, csütörtökön teszi le a tanács előtt a hivatali esküt.

— **Az izraelita hitközségi választások.** Mint már jelentetük, a debreczeni izraelita hitközség e hó 27-én, vasárnap választja meg új elöljáróságát. A választási mozgalomból kifolyóan a következő sorok közlésére kértünk fel:

Hitközségünk 1910. évi március hó 27-én választja meg elöljáróit. Más hasonló alkalmak nemes versenyre indították a pályázókat, most azonban a személyes gyűlölködés alacsony eszközei is megjelentek a küzdőtérben. Ilyen nemtelen indokokból egyes emberek, a kik hitközségünk életén kívül állóak évtizedeken át, *Fenyő Sándor* tagtársunkat, hitközségünk 22 év óta buzgó, odaadó, minden kötelességet hűen teljesítő tagját, évek óta a nőkét akarják hitközségünk éléről eltávolítani, csak azért, mert nem hódolt a jogosulatlan nagyzásnak és onkánynek. Hítsorsosaink becsületesebb zsidó hálójára számíthatunk; reméljük, hogy ez magyári *Fenyő Sándor* a nemtelen támadástól s arra kélünk mindenképpen, hogy ez ügyben 1910. évi március hó 24-én, csütörtökön este fél 9 órakor a *Fischer-szálló* éttermében tartandó értekezletünkre okvetlenül jöjjen el *Hazafias* üdvözléssel a zsr. hitközség kipurált jóakarói.

— **Nagypéntek a városházán.** Debreczen városban gyománys kegyelettel ünnepeli meg a református vallás egyik nagyünnepét, a Nagypénteket. Mint minden évben, úgy az idén sem lesz hivatalos óra e napon a város hivatalainál.

— **A törvényszék és a járásbírószék új hivatalos órái.** A debreczeni kr. törvényszéknel és járásbírószéknel az ügyvitel egyszerűsítésével kapcsolatosan a hivatalos óráknak egyfolytában való tartása elrendeltetvén, ebből folyóan az értesítés ad sok rendje is megváltozott. Vagyis a folyó évi

április hó 1-től kezdve a felek részére az iktatóhivatalok és telekkönyvtár köznapokon 9-11 óráig, vasár- és ünnepnapon 9 óráig, 11 óráig áll nyitva. Ellenben az irattárban, kiadóhivatalokban és jegyzői iradókban köznapon 9-től 11 óráig, vasárnap és ünnepnapon pedig csak kivételesen, a hivatalfőnök külön engedelmével nyerhető érekes és. A beadványokat a gyűjtőszekrényre is lehet tenni, amely köznapon 1 órakor, vasár- és ünnepnapokon 11 órakor ürittetik ki. A királyi ügyészségen a hivatalos órák a következőkben állapították meg: 1910 évi április hó 1-től október 31-ig köznapokon reggel 7 órától 1-ig. November 1-től március 31-ig 8 órától 2-ig. Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 9-től 12 óráig. Felek értesítését köznapokon délelőtt 9-től 1 óráig, vasárnap és ünnepnapokon 9-től 11 óráig nyernek.

— **A budapesti ipariskola növendékei Debreczenben.** A budapesti ipariskola növendékei *Rozsits Géza* igazgatóhelyettes és *Kindhrits Pál* tanár vezetésével, országos körutat tesznek, hogy a nevezetesebb ipar-telepeket megismerjék. A növendékek — számszerint 40 — ma délután *Maramaros-szigetről* érkeztek Debreczenbe és 5 órakor a légszuszogatóba mentek. *Debreczeni Jenő* igazgató és *Aberle Raymond* igazgatóhelyettes vezetésével mellett megtekintették a gázgyárat és a villanytelepet, melynek elvégzése után megvendégelték őket. Lelkes felkészítőkben mondhatunk köszönetet a figyelemre és vendégszeretetre, majd 7 órakor — a himnusz elneklése után — eltávoztak.

— **A vasutas fia.** *Szegedről* táv-iratozzák: *Harmaty Ferenc* szegedi vasúti munkás ma reggel kiitta 12 éves fiát a pályaudvarra s ott tolatókoszik kapcsolására tanította. A gyermek később a többi munkással együtt dolgozott s egy kapcsolásnál feje az ütközők közé került. A hatalmas vaslapok teljesen agyonlapították a szerencsétlen gyermek fejét. A vizsgálat megindult az apa és a munkások ellen.

— **Halálozás.** Rész étel fogadtuk a következő gyászjelentést: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudadjuk, a felejthetetlen jó férj, apa, nagyapa, testvér és rokon néhai polgár *Kerékgyártó Imre* folyó 22-én, délután 2 órakor életének 73-ik, boldog házasságának 45-ik évében hosszabb szenvedés után jobb hazába költözött. Szeretett háztunk földi részeit a ref. egyház rövid szertartása szerint fogjuk a *Vörösmarihy-utca* 15. számú háztól március 24-én délután 3 órakor a *Kossuth* utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Bánatos özvegye: *Kerékgyártó Iréné*, *Bihari Eszter*. Gyermekai: *Sándor*, nejevel *Szentesy Erzsébet*tel s gyermekeivel: *József*, *István*, nejevel *Balázs Karolinával* s gyermekeivel: *Lajos*, nejevel *Kerek Eszterrel* s gyermekeivel: *László*, nejevel *Toth Júliával* s gyermekeivel. Egyetlen testvére: *Óz. Mészáros Andrást*, *Kerékgyártó Júliánna*, *Sógornői Óz. Kerékgyártó Józsefné*, *Géber Juliánna*, *Óz. Szűcs Mihályné*, *Bisari Júliánna*. A temetést *Bihari Károlyné* intézete rendezi, *Kistempó*ban.

— **Purim-istentisztelet.** Az izraelita hitközség előljárósága értesíti a tagokat, hogy a purimi megvilágítás csütörtökön délután egy negyed 7 órakor, pénteken pedig reggel fél 7 órakor fog megtartani.

— **Tolvaj színesz.** *Szegedről* jelentik: *Rózsa Izidor* szegedi lakostól 900 korona készpénzt és 1000 korona értékű ékszert loptak el. A tolvajlással *Lóránd Ernő* 25 éves színeszt gyanúsítják, aki *Szegedről* megszökött és állítólag *Fiumén* át *Amerikába* akar elutni.

— **Egy kertész balesete.** *Szabó Miklós* Péterfia utcai kereskedő piacjében ma borsos hordókat eresztettek le. A munkánál segédkezett *Szepesy Gábor* kertész is, aki megcsuszolt, elesett s egy súlyos hordó alá került. Balső sérüléseket szenvedett. A mentők beállították a kórházba.

Képeslapokból nagymennyiségű HARMATHY Fűvészkert utoza 14. ujdonság érkezett a Bámulatos olcsóság! Antiquáriumban Tessék meggyőződni!

— Öngyilkosság a csendőrök előtt.
Békésszentandrás községben tegnap Nagy Károly jómódú gazdálkodónál betörők jertek. A gazdálkodó sietett följelteni a csendőröknel az esetet és nyomban meg is jelelte azt az ember, akire leginkább gyanakszik. Murányi Sándort jelölte meg, akibe elmentek a csendőrök, de nem találtak otthon Utton volt és a szekéren jött hazafelé. A csendőrök leszállították és elmentek vele együtt a házba, hogy házkutatást tartassanak. A gazda Károly nevű fia, aki szintén részese volt a betörésnek, egy brizetlen pillanatban revolvért fogott és magára sütötte. Ott a helyszínen szörnyethalt.

— Műbarátok vegyenek ajándékul legszép gummi nyomatot. Egyedüli készítője Németly fényképész Piac-utca 42.

— Elgázolta a saját szekere. Veres Gábor 52 éves téglagyári munkás ma délelőtt szekéren jött a téglagyárból. Útközben leesett a szekérről és a kerekek alá került. Súlyos sérüléseivel a mentők beszállították a kórházba.

— Osztálysorsjáték. Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

10.000 koronát nyertek: 107078 41299.
5000 koronát nyertek: 1597 40112
49472 75724 85940.

2000 koronát nyertek: 6007 7151 15601
16162 18292 21431 35079 36493 39595 43653
45767 46742 47111 49169 54188 54838 58383
65873 66474 68166 65658 76248 79654 80371
83053 83367 92338 93744 97287 107424.

1000 koronát nyertek: 2333 4494
5573 7152 1710 11079 12064 14252 15042
17878 18054 20583 21445 23088 23589 27813
29348 30947 32881 33046 35308 40756 44470
46490 46644 51753 57738 59698 62206 64149
64174 70480 71488 87730 8884 91274 91468
91889 96391 98415 99430 108034.

— Husvétli parfümök Győrfi Testvéreknel, Piac-u. 30.

— Kolonias házassága. S omaházy, Lilla test II. ára 3 korona, Antalfynál.

— Elegáns tavaszi férfi kalapok, úri fehérneműek és nyakkendő különlegességek teljes választékban kapnatok Frank Testvérek úri-divat üzletében Piac és Szent-Anna sarak.

— Legszebb kivitelű husvétli tojások és bonbonier, Jost Ferenc cukrászdájában kapható, Piac-utca 9.

— Elite, tavaszi szám 2 kor., Antalfy Józsefnél.

— Női kalap alakítás és díszítés 1 korona, Rózsánál, Kistemplombazár. Nálam vett kalapformákat ingyen díszítek, Rózsánál, Kistemplombazár. Modell kalapok óriási vá-

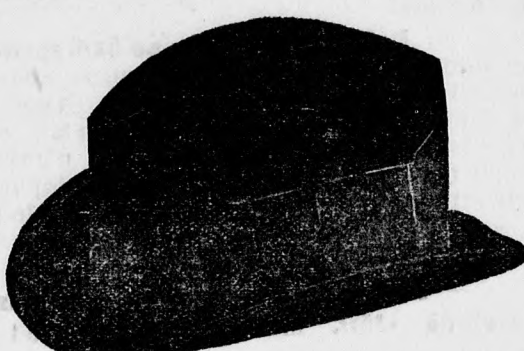
lasztékban és olcsó árban csak Rózsánál, Kistemplombazár.

— Friss készítményű természetesen ények, sokoldalú desszertek a husvétli ünnepek alkalmából az **Első Debreceni Gyözcukorkagár** r. t. városi raktárában szerezhetők be legelőnyösebben, ugyancsak dús választék husvétli tojásokban.

— „Ahogy az asszonyok szeretnek, ahogy a férfiak szeretnek, ahogy a leányok szeretnek” stb. 10 kötet pikáns, finom, naturalisztikus, szellemes könyv, kötetje 1 kor. Kapható Aczél antikváriumában.

FŐVÁROSI BAZÁR
Debreczen, Simonffy-utca 1 sz. Bérpalota.

KALAP UJDONSÁGOK



Lengyel Samunál
Piacz utca 43

Cognac

Gróf Keglevich István nádai PROMONTOR.

Egyedüli díszoklevéllel kitüntetett cognac. **MINDENŐTT KAPHATÓ.**

Ajánlom a legjobb kivitelben és legolcsóbb árakon:

Összes galvanikus elemeket	Csengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindenféle kapcsolásra
Villámhárító anyag	Orvosi készülékek mérőeszközök	Motorok, Dynamó gépek
Zseplámpák pillanatvilágításra	Kérjen: ÁRJEGYZÉKET!!	Mindenféle anyag felszereléshez

Földvári L

debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamosszerelési vállalat

PIACZ-UTCA. (Ideiglenes barak.)
Telefon 168. Telefon 168

Telefon: **435** szám.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek
gyári árban adatnak el.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben Piacz utca 41. sz. a. 25 év óta fennálló és jóhírnévnek örvendő

butorüzletemet
Piacz-utca 68. szám alá helyeztem át.

Üzletemet a mai kor igényeinek megfelelőleg a **legmodernebbül** rendeztem be, nem kimélve sem költséget, sem fáradságot. Üzletemben

mindennemű butorok
a **leggyorsabbtól** kezdve a **legkényesebb** igényeket kielégítő butorokig kaphatók.

Amidőn a nagyérdemű közönség irántam eddig tanúsított szives partfogását és bizalmát a jövőben is kérem, maradok kiváló tisztelettel

KILLER EDE,

butorgyáros, csász. és kir. udvari szállító.

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

Viegeszabó

1910. március 24

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

7

Közgazdaság. Terménytőzsde.

Fehérvész E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. márc. 23.

Késsáru 5-10 olosóbb.

1910. októberi buza	11.31	11.32
májusi buza	18.62	18.63
1910. áprilisi buza	13.72	13.73
májusi rozsa	—	—
1909. októberi rozsa	—	—
1910. áprilisi rozsa	8.51	8.52
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.30	7.31
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.16	6.17

A legújabb divatu szövetek és a Tisztviselők Öns. Egyesületének mintái megérkeztek

Szabó László

Férfi szabó üzletébe. Széchenyi-utca 1. szám.

A megnagyobbított üzletben a legelőgánsabb öltönyök, felöltők, alkalmi és diszruhák a legkényesebb igényeket is kielégítően és jutányos árban készülnek.

Ugy helyben, mint vidéki megrendelések pontosan eszközöltnék.

Legtisztább kenyér.

Legjobb kenyér.

Legelőcsőbb kenyér az

Első Debreczeni Kenyérgyár

Telefon 32. készítménye. Telefon 32.

Gyártelep: Széchenyi-u. 49. sz.

Elárúsító helyek:

Simonffy-utcai bérház. — Boockay-tér 1. szám —
Szent-Anna-u. 60. sz. alatt (Czeplédi-ház.)

A kenyérnek házhöz szállítására megrendelések eszközöltnék.

Fehér,
szines vagy

Fekete
tavaszi keztyűk.

Igen
tartós harisnyák,

Nem
szakadnak

Vidánál,

Városháza alatt.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kajszinbarack, ringlöh, meggy és cseresznyefák

Különösen erős minőségben
1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor.
50 drb-on felül 1.— Kor. Azonkívül:
magastörzsű birsalma, diófák, diszcserejék,
tenyőfák, futó cserejék, rózsafák, cserep és
futótörzsűk, óriási mennyiségben a legelőcsőbb árakon.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsok Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

Debreczeni Kézizálog Kölcsönintézet Részv. társaság DEBRECZEN, Arany János-utca 9. sz.

Kölcsönöket nyújt ékszerekre, arany- és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre.
Raktárában iparosok és kereskedőktől árukat beraktározz és azokra előnyös kölcsönöket nyújt.

Arany, ezüst órák, brilliáns függők, gyűrűk, varrógépek jutányos áron kaphatók szabad kézből.

Pongyolák

aljak,
Vászonruhák,
Jouponokban
állandóan dus választék
Halmágyinál.

MEGNYILT! MEGNYILT!
KARTELEN KIVÜL!

MEZŐ ÁRMIN

épületi, deszka és cserépkereskedése,
Wesselényi-tér 6. szám alatt (Bertagözmalom mellett.) — Kartelen kívül,
tehát olcsó árak. Mindenkinnek saját érdeke,
— hogy szükségletét nála n szerezzé be. —

Husvétii tojások,

mákos és dióskalácsok, sütemények, torták, fagyalutok, parfaitok legjobb választékban kaphatók

DÖRRE FERENC

A főtőzsdével szembeni ideiglenes helyiségben

ad 330—1910. P.

Felhívás.

A presbiterium elnöksége közhírré teszi, hogy Simonffy Imre boldog emlékü főgondnokunk helyének a folyó év tartamára leendő betöltését presbiteriumunk elhatározta, a választás idejét pedig Egy. T. v. l. t.-cz. 33. § a alapján az évi márczius 30-ra, a husvétii szent ünnepek után következő szerda napra oly módon tűzte ki, hogy az E. T. l. t.-c. 35. §-a értelmében, a Nagytemplomban, a reggeli istentisztelet végeztével kezdődik, ugyanott be is végződik, ha a választás, az E. T. l. t.-c. 34. §-a értelmében közfelkiáltással sikerül; ha pedig 10 jelenlevő választó szavazást kíván, ez a szavazás, szavazó-lapokkal, a Nagytemplomban megkezdett eljárás befejezte után 20 percz mulva a következő helyeken történik:

- A Csapó-utcai választók részéről a Csapó utcai reform. leányiskolában Csapó-utca 46. sz.;
- a Péterfia-utcai választók részéről az egyház tanácstermében. Egyháztér 17. sz.;
- a Hatvan-utcai választók részéről a reform. tanítók otthonában az egyház consistóriális házában. Egyháztér 17. sz., az udvarban hátul.
- a Piac utcai választók részéről a Miklós-u. ref. leányiskolában. Miklós-utca 12. sz.,
- a Varga-utcai választók részéről a Timárlársulat iparcarnokában. Hunyadi-utca 1. sz.;
- a Kossuth-utcai választók részéről a felsőbb leányiskolában. Kossuth-utca 33. sz.

A szavazás szakadatlan folytonosságban jelzett napon délután 4 óráig tart, amikor lezáratik.

Kelt a debreczeni ref. egyház 1910. évi márczius hó 9-ik napján tartott presbiteri üléséből.

Megérkeztek!
a legújabb divatu diszített női

SZALMAKALAPOK

1 frt 20 król 2 frt 60 krig

Schwarcz M. L.-nél.

Paldó-lakk,
kence, zománccfesték legelőcsőbban
Blumbergernél

Hatvan-utca 13,

Telefon 621.

Molnár Ferenc

Zádor Laos utóda
női divatterme

Debreczen, Főter (városháza épület)

Értesíti a hölgyközönséget, hogy a tavaszi divat legszebb újdonságai

Kelmék, diszek, napernyők
felöltők, blousok
megérkeztek.

Az egyháztanács elnöksége.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Női venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasúti állomás közelében. Dus választék, clesó árak.

Betöltendő.

Munkához szokott, szorgalmas, megbízható elárasító leányt keresünk. Tejesarnok, Bathlen-utca 12.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látyszerészhez Debreczen, Piacz-utca 63. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számu szemüveget, orrcsipet, lorgnetet kaphat.

Permetező gépek javítását idejekorán eszközöltesse Varga János rézművesnél, Piacz utca 52. mert most olcsóbbak miat a szezonban.

28 krajczárért fejel férfi vagy női hárisonyát. Benyás Emil villanyszerelő berendezett hárisonyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Alig használt férfi divat és cipő üzlet berendezés felárban e adó, Piacz u'ca 47.

Kitűnő órák, legújabb divatu ókszerek legjutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel eszközöltenek az elsőrendű órák műhelyben Bauer Károlynál Piacz-u. 75. Iparbankkal szemben.

Ebédlo-kredenc, étszervizek, függönyök és függőlámpák eladók. Csapó-u. 57.

Weisz Ferencz épület és mű-butor "asztalos" Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Önt is érdekli! hogy vászon, kanaváz, legfinomabb fehér és színes damaszt-étkészletek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dus in felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Hatvan-u. 17. sz. alatti áruházában.

Eladó a város belső területében fekvő Széchenyi utca végén egy hold 260 □ olya télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudóközödi irodájában.

Figyelem! Felső és asztalosok, egy kg. fűreisz 42 kr. Darvas Miksa fűszerüzletében Teleki-utcai sarok. Telefon 294.

100 hektoliter 6-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyéta.

Frissen szedett, válovtott sima szőlővessző e adó, ezre 6 korona Poroszlay László szőlőtelepéről, Hunyadi-utca 8: szám.

Egy jókarban levő férfi szabó berendezés géppel és vasmelegítő kalyhával együtt e adó. Czim a kiadóban.

Értesítés. 1 kg. ssép mazso a 44 kr. egy kilo papirhaju dió 28 kr. egy kg. kitűnő savanyított káposzta 6 kr. Darvas Miksa Teleki-utcai sarok fűszerüzletben.

Mazsola 40, Dió 24, Lekvár 80, Szilva 91 kra'cár kilónként Deutschnál Hatvan u.

Könnyű kezi kocsit megvételre keresünk. Fried és Löwenheim fűsz r és csmege kereskedése Piacz 72.

Egy butorozott szobára való butor eladó. Czime a kiadóba megtudható.

Czipők költözködés miatt rendkívül olcsón kaphatók a Központi Czipő áruházban Drener mellett.

Lakás.

Varga utca 43. sz a. egy 4—5 szobás vízvezetékkel ellátott modern utcai lakás 1910. május 1 től kiadó.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, chamoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piacz 38. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.



Füvészert-ú. 14! Nagytemplomhoz egy perca a HARMATHY antikvárium Könyvek, zsolttárok, imakönyvek ott rémolesón kaphatók.

Füvészert-ú. 14! Nagytemplomhoz egy perca a HARMATHY antikvárium Könyvek, zsolttárok, imakönyvek ott rémolesón kaphatók.

Lichtblau Albert

bank és váltó üzlete

megnyilik 1910. május hó 2-án

Debreczen, Hunyadi-utca 17 (Demetrovics-palota.)

Csipke

blousok

remek választékban

5 frt

Halmágyi Sámuelnél



Legszebb

tavaszi keztyők

Schön Sándor

üzletében, Piac-u. 12.

Mindentéle szőnyegek.

Ágy és asztalterítők, — Flanell takarók — Függönyök — Diván takarók — Viaszos vászon — Linoleum !!!

== Óriási raktára ==

Donogán és Somossy

cégnél

Debreczen, Kistemplombazár.

Diszfák, sorfák, diszcserjék,

kertek és parkok részére.

Nemes fenyő és tujafák

nagy mennyiségben és olcsón kaphatók:

Kontsek Géza

kertészetében.

Kovács Gyula és Társa

női divattermelben

DEBRECZEN, Főtér 55.

ungária kávéház mellett

A tavaszi újdonságok legszebb és legnagyobb választéka már megérkezett és divattermeinkben rendelkezésre áll és felhívom a t. hölgyközönséget ezek megtekintésére.

Rendkívül szép, legújabb divatu **COSTÜMÖK**, minden színben és minőségben.

Felöltők, egy szín és angol szövetekből. Divatkabátok, leány és gyermek kabátok. Blousek csipke, tűlőkés selyemből, szövet és zefirből.

Pongyolák remek választéka, divat szövet-aljak minden szín és kivitelben. Alsószoknyák (jouponok) selyem, oloth és lüszterből minden színben, legnagyobb választékban s még számos tavaszi újdonság és különlegesség

a legszolidabb árak mellett.